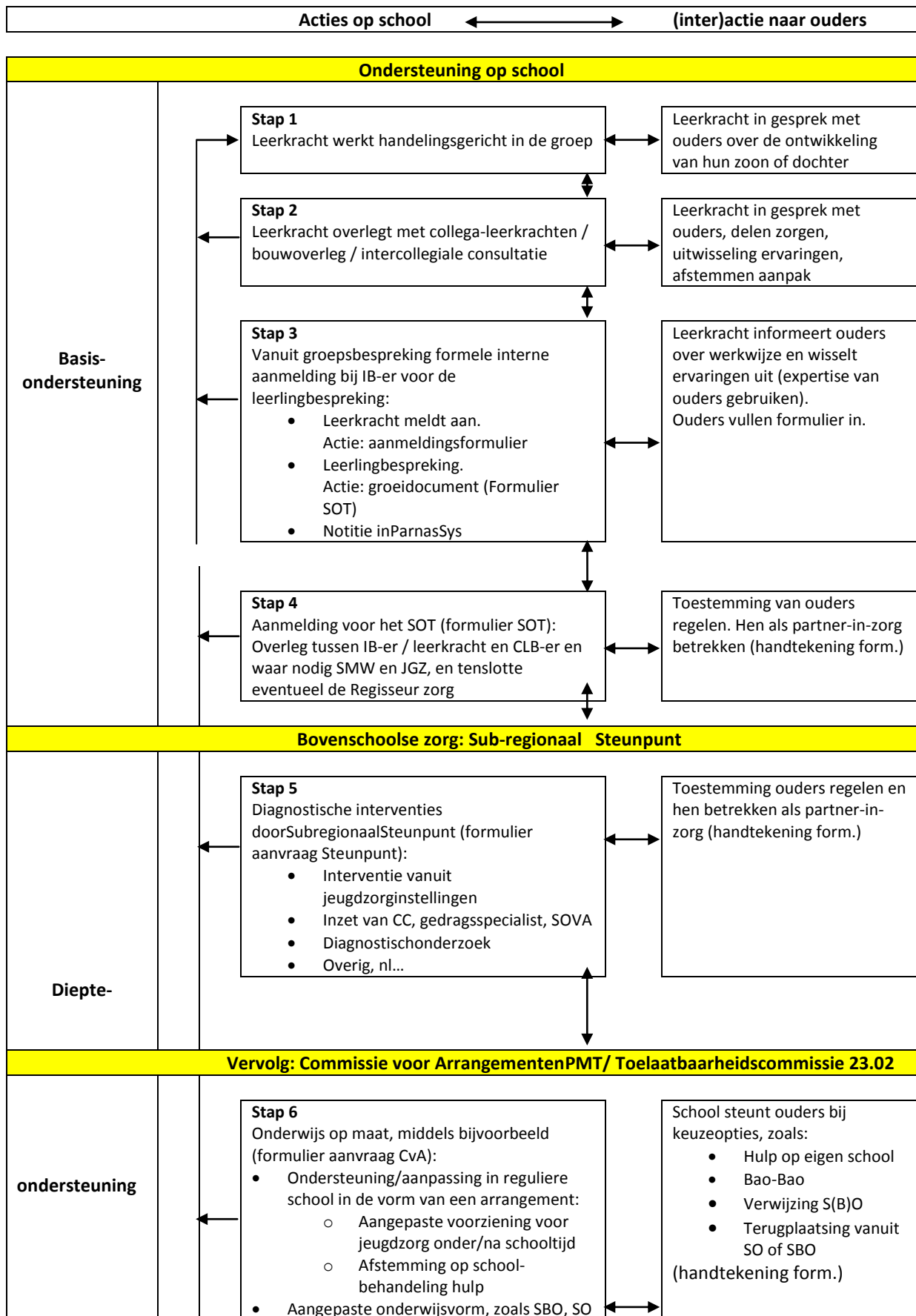

Niveaus van zorg in 6 stappen

De 1-zorgroute in de praktijk; 6 stappen

Met de 1-zorgroute wordt op groeps-, school- en bovenschools niveau het onderwijs passend gemaakt aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De kern van de 1-zorgroute is de cyclus van handelingsgericht werken met groepsplannen. Hierin is proactief handelen het uitgangspunt. De route stimuleert planmatig werken en realiseert een transparante zorgstructuur op school.

Binnen alle zes stappen van de zorgroute geldt:

- het bieden van een goed *pedagogisch klimaat* door *handelingsgericht te werken* in de groep, met als startpunt de leerkracht binnen de groep, die afstemt op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
- het goed volgen én evalueren van het geboden onderwijs binnen de basisondersteuning van de school (stappen 1-2-3) zorgt ervoor dat duidelijk wordt of:
 - de leerlingen de gestelde doelen halen;
 - de leerlingen profiteren van het onderwijs en van de extra ondersteuning;
 - de instructie en/of ondersteuning van de leerkracht en het curriculum effectief zijn.

Blijkt dat een kind meer of anderaanbod nodig heeft dan wat de school kan bieden binnen de basisondersteuning, dan kan de school een beroep doen op ondersteuning door expertise van het Schoolondersteuningsteam of het Steunpunt in te zetten (stappen 4-5-6 binnen de 1-zorgroute).

Aldus biedt de 1-zorgroute een sluitend vangnet om een helder beeld te krijgen van de onderwijsbehoeften van alle kinderen. De stappen binnen de 1-zorgroute volgen elkaar logisch op en zijn cyclisch.

Op het moment dat er onvoldoende effect is van het gebodene in de betreffende stap, wordt - altijd handelingsgericht - overgegaan naar de volgende stap. Als vervolgens blijkt dat het kind profiteert van het geboden onderwijs- en ondersteuningsaanbod, blijft men handelingsgericht werken binnen die en voorgaande stappen; het onderwijs of de ondersteuning is immers effectief. *Onderwijs op maat* wordt op deze wijze voor elk kind mogelijk. Het vloeiend in elkaar overlopen van de ene stap in de andere (of weer terug) zou een logische beweging moeten zijn. De vragen "Wat werkt voor dit kind (en houden we dat zo)?" en "Wat behoeft verandering (en vraagt om meer zorg en aandacht op maat)?" zijn daarbij leidend.

Stap 1

Stap 1: DE LEERKRACHT IN DE GROEP	
Actie	<ul style="list-style-type: none">• Leerkracht observeert, signaleert en werkt handelingsgericht• Leerkracht gaat in gesprek met ouders over ontwikkelingen van hun zoon/dochter• Leerkracht informeert ouders over HGW en wisselt ervaringen uit• Iedere cyclus wordt afgerond en direct opnieuw gestart met een groepsbespreking
Door wie	Leerkracht

Beschrijving:

In stap 1 werkt de leerkracht handelingsgericht. Hij/zij doet interventies naar aanleiding van eigen observaties en (toets)resultaten van de leerlingen. De ontwikkeling van iedere leerling wordt nauwkeurig gevolgd door middel van methode gebonden toetsen en methode onafhankelijke toetsen. Ook de eigen observaties spelen een belangrijke rol bij beslissingen in hoe er het beste gehandeld kan worden.

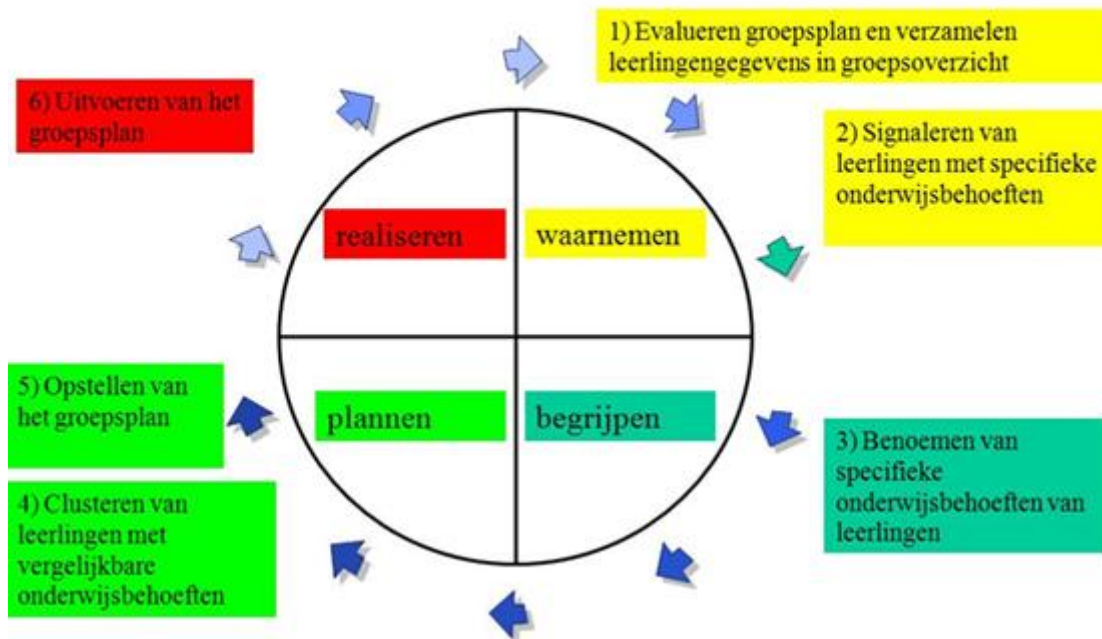
Bij interventies in deze stap denken we onder andere aan voorinstructie of juist verlengde instructie, kleine aanpassingen in het standaard leerstofaanbod en het investeren en onderhouden van een goede relatie met iedere leerling. De leerkracht legt interventies binnen deze stap vast in het groepsplan, in het leerlingvolgsysteem (Parnassys, Esis, Eduscope,)

Met de ouders zijn regelmatig gesprekken over de ontwikkeling van hun kind en op welke wijze handelingsgericht wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften bijvoorbeeld in 10-minuten gesprekken. Daarvan vindt verslaglegging plaats in (Parnassys, Esis, Eduscope,)

Iedere cyclus van handelingsgericht werken wordt gemarkeerd door een groepsbespreking tussen intern begeleider en leerkracht. Hierin worden de volgende zaken aan de orde gesteld:

- Bespreekpunten en vragen van de leerkracht
- Evaluatie vorig groepsplan
- Aandachtspunten hele groep
- Realiseren van het groepsplan
- Motivatie, zelfvertrouwen en competentie voor uitvoering groepsplan
- Bepalen welke leerlingen worden aangemeld voor de leerlingbespreking.

Handelingsgericht werken

Stap 2

STAP 2: DE LEERKRACHT OVERLEGT MET COLLEGA'S	
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Leerkracht overlegt met collega('s)/ intercollegiale consultatie• Leerkracht gaat in gesprek met ouders: delen zorgen, uitwisselen ervaringen en afstemmen van aanpak• Leerkracht informeert ouders over HGW en wisselt ervaringen uit
Door wie	Leerkracht

Beschrijving

In stap 2 gaat de leerkracht op collegiaal niveau op zoek naar reflectie en feedback om de aanpak af te stemmen op de leerling. Dat kan doordat de leerkracht samen met een (duo)collega reflecteert op de ontwikkeling van de leerlingen.

Ook wordt begonnen met een eerste inventarisatie van de onderwijsbehoeften.

In stap 2 gaat het om uitwisselen van ideeën en oplossingen waarmee de inbrenger als het ware 'de volgende dag' verder kan.

Dit kan in twee vormen:

Eenzijds kan het gaan om gesprekken tussen twee collega's. Het gaat daarbij niet om een structureel gepland overleg, welke is opgenomen in de jaarplanning, maar om een incidenteel gesprek, waarbij de leerkracht een collega bevroegt over een specifieke leerling. Voor deze gesprekken maakt de leerkracht een afspraak met deze collega.

Daarnaast kan een school ook kiezen voor een vorm van intervisie in een bouw/ of teamvergadering.

Deze zijn wel structureel ingepland.

Met de ouders zijn regelmatig gesprekken over de ontwikkeling van hun kind en op welke wijze handelingsgericht wordt afgestemd op de onderwijsbehoeften .

Stap 3

STAP 3: DE LEERKRACHT OVERLEGT MET INTERN BEGELEIDER	
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Onderwijsbehoeften verder in kaart brengen• Intern aanmeldingsformulier invullen• Inventariseren wie of wat verder nodig is binnen de school• Inventariseren wie of wat er verder nodig is buiten de school• Formulier SOT invullen*• Ouders betrekken bij de gesprekken
Door wie	Leerkracht en intern begeleider

Beschrijving

In de groepsbespreking, binnen de cyclus van handelingsgericht werken, komen leerlingen naar voren waarvan de onderwijsbehoeften onvoldoende in zicht zijn, of waarbij de specifieke onderwijsbehoeften nader besproken dienen te worden. Deze leerlingen worden dan besproken in de leerlingbespreking. Voordat de leerling wordt besproken in de leerlingbespreking, vindt er een formele aanmelding bij de IB'er plaats. Dat betekent concreet, dat de leerkracht aangeeft de leerling te willen aanmelden voor de leerlingbespreking en op basis daarvan een intern aanmeldingsformulier invult.

Dit formulier wordt voorafgaand aan het overleg ingevuld door de leerkracht. Het is van belang, dat de leerlingbespreking belemmerende en beschermende factoren in beeld brengt. Op grond hiervan volgt een voorlopige probleemverklaring en worden handelingsgerichte acties geformuleerd.

De visie en ervaring van ouders op de ontwikkeling van hun kind vormt een belangrijk onderdeel van het totaalbeeld van het kind en wat hij/zij nodig heeft. Ook krijgen ouders uitleg over het specifieke van een handelingsgericht zorgtraject; voortzetting van handelingsgericht werken, met als extra het gericht in kaart brengen van alle kansen en belemmeringen - voor zover op dat moment bekend - van de ontwikkeling van hun kind. Bovendien wordt bekeken welke andere (externe) expertise eventueel nodig is om het kind goed te helpen. De school kan overwegen om zich breed te oriënteren, om zodoende een duidelijker beeld te krijgen van het kind, als het gaat om belemmerende en stimulerende factoren.

Afspraken worden vastgelegd in een groeidocument, ofwel een document waarin de ontwikkeling van het kind procesmatig en inhoudelijk zichtbaar wordt gemaakt. Deze wordt verwerkt in Parnassys, Esis, Eduscope..... De daar genoemde acties kunnen worden uitgewerkt in het groepsplan of in een handelingsplan, rekening houdend met de onderwijsbehoeften. Deze onderwijsbehoeften kunnen - voor zover bekend - kort worden beschreven in het groepsoverzicht.

* Zolang de begeleiding en ondersteuning een schoolinterne aangelegenheid is, zijn scholen vrij om hun eigen format van een groeidocument te gebruiken. Echter, wanneer de stap naar het SOT te verwachten is, wordt aangeraden vanaf het begin het Formulier SOT te gebruiken. Dit voorkomt dubbele administratie, of knip- en plakwerk wanneer opschaling naar het SOT aan de orde is.

Stap 4

STAP 4: OVERLEG IN HET SCHOOLONDERSTEUNINGSTEAM (SOT)	
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Ouders toestemming vragen en handtekeningformulier laten tekenen• Formulier SOT invullen• Consultatief overleg SOT (CLB'er/orthopedagoog, JGZ, maatschappelijk werk, IB'er). Waar mogelijk neemt de leerkracht deel aan het gesprek. Indien gewenst nemen ouders deel aan het SOT-gesprek.• Eventueel inzet van de Regisseur Zorg• Indien nodig inschakelen van expertise vanuit het Steunpunt• Ouders als partner in de ondersteuning betrekken bij de gesprekken
Door wie	Intern begeleider, daarbij ondersteund door de orthopedagoog/CLB'er

Beschrijving

In stap 4 wordt in de school extra expertise ingezet om meer zicht te krijgen op de onderwijsbehoefte van de leerling en /of de begeleidingsbehoefte van de leerkracht.

Het Schoolondersteuningsteam (SOT) maakt deel uit van het schoolteam en de medewerkers worden als zodanig ook als teamleden gepresenteerd in de schoolgids en op de website. Afhankelijk van de keuze van een school/schoolbestuur kan het zijn dat aan dit overleg ook vaste Preventief Ambulant Begeleider is gekoppeld. Ouders kunnen deelnemen als belangrijke partners in de begeleiding voor hun kind.

In het overleg van het SOT worden die kinderen besproken met een meer complexe ondersteuningsvraag. In dien nodig kan het SOT een beroep doen op de disciplines vanuit het Steunpunt.

Voor het inschakelen van het SOT en de vrije uitwisseling van informatie met hen dient de school vooraf de ouders te informeren en hun schriftelijk toestemming te regelen.

Het SOT komt op tenminste 3 momenten in het schooljaar bijeen.

Bespreekmomenten zijn voor het hele jaar ingepland en vinden bij voorkeur plaats onder schooltijd; dit om de leerkracht te ontlasten. Binnen deze gesprekken staat centraal hoe de leerkracht handelingsgericht verder kan op de werkvloer.

Ook voor deze SOT bijeenkomst is het van belang, dat het Formulier SOT wordt ingevuld, om het gesprek zo effectief mogelijk te laten zijn; zo kan het gesprek het meest opleveren voor het kind, de leerkracht en andere betrokkenen.

Afspraken die worden gemaakt op basis van dit overleg, worden (opnieuw) vastgelegd in het Formulier SOT. Tijdens het overleg zoeken alle betrokkenen vanuit de eigen deskundigheid met elkaar naar bruikbare aanpakken. Men kijkt daarbij naar de rol van *alle* personen in de omgeving van het kind. Samen zoekt met naar de kansen in zowel de onderwijsleersituatie, de thuissituatie als ook binnen de vrije tijd, om het kind te helpen zich verder te ontwikkelen en om daarbij af te stemmen op zijn/haar onderwijs(zorg)behoeften.

Wanneer er (diagnostische) interventies door het Steunpunt nodig zijn, wordt een ondersteuningsaanvraag geformuleerd voor het Steunpunt.

Voor de inzet van het Steunpunt dienen ouders altijd toestemming te geven en dient de aanvraag middels het formulier te worden gedaan via het 1-loket.

Stap 5

STAP 5: DIAGNOSTISCHE INTERVENTIES DOOR HET STEUNPUNT	
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Verzamelen alle relevante informatie voor de aanmelding bij het 1-loket• Invullen Formulier Steunpunt. Daarbij invoegen Formulier SOT• Regelt toestemming van ouders (Handtekeningenformulier)• Regelt toestemming van het bestuur• Onderhoudt korte lijnen tussen alle betrokkenen
Door wie	Intern begeleider, daarbij ondersteund door de orthopedagoog/CLB'er

Beschrijving

Soms is de inzet vanuit het Steunpunt nodig. Het Steunpunt zet o.a. interventies in vanuit jeugdzorg, gedragspecialisten, (psycho)diagnostisch onderzoek, (preventieve) Ambulante Begeleiding, Rots en Watertraining en SOVA-training. Aanvragen voor het Steunpunt komen binnen bij het 1-Loket.

Het 1-loket neemt een aanvraag in behandeling wanneer alle benodigde formulieren zijn ingevuld en ondertekend. In het 1-Loket worden de aanmeldingsformulieren beoordeeld op volledigheid en op het type ondersteuningsvraag, om goed te kunnen bepalen welke diagnostische interventie wordt ingezet. Het 1-Loket benadert vervolgens de persoon die de interventie zal uitvoeren. Deze persoon neemt vervolgens contact op met de school voor het maken van afspraken.

Bij de uitvoering van de interventie zijn de handelingsgerichte werkwijze en diagnostiek leidend. Uiteraard volgt na de uitvoering van de interventie opnieuw een evaluatie. In de evaluatie wordt bepaald of de doelen behaald zijn en of de zorg weer terug kan binnen de reguliere zorgroute van de groep en de school. Wanneer de doelen (nog) niet behaald zijn, wordt besproken welke interventie dan nodig is.

Stap 6

STAP 6: 'OP MAAT' AANBOD VOOR DE LEERLING: COMMISSIE VOOR ARRANGEMENTEN EN TOELAATBAARHEIDSCOMMISSIE	
Acties	<ul style="list-style-type: none">• Verzamelen alle relevante informatie voor de aanmelding bij de Commissie voor Arrangementen• Invullen Formulier Commissie voor Arrangementen. Daarbij invoegen Formulier SOT en Formulier Steunpunt• Regelt toestemming van ouders (Handtekeningenformulier)• Regelt toestemming van het bestuur• Onderhouden korte lijnen tussen alle betrokkenen
Door wie	Intern begeleider, daarbij ondersteund door de orthopedagoog/CLB'er

Soms komt het voor dat de inzet vanuit het SOT en het Steunpunt niet voldoende is om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van een kind. Dan is een aanbod "Op Maat" nodig voor het kind. Dit aanbod "Op Maat" wordt een arrangement genoemd. In stap 6 vraagt de school een arrangement aan bij de Commissie voor Arrangementen (CvA).

Hierbij zijn verschillende mogelijkheden:

- Het arrangement wordt op de huidige basisschool ingezet
- Het arrangement wordt op een andere basisschool ingezet
- Het arrangement wordt ingezet op een speciale school voor basisonderwijs
- Het arrangement wordt ingezet op een speciale school.

Aanvragen voor de CvA komen binnen bij het 1-Loket.

Het 1-loket neemt een aanvraag in behandeling wanneer alle benodigde formulieren zijn ingevuld en ondertekend. Vanuit het 1-Loket wordt de aanvraag doorgestuurd naar de CvA.

De CvA kent de arrangementen toe die worden ingezet op de reguliere basisscholen of het speciaal (basis)onderwijs.

Wanneer het een arrangement betreft voor het speciaal (basis)onderwijs, regelt de CvA dat de regionale Toelaatbaarheidscommissie zorgdraagt voor de financiële afhandeling.